

HANKETIEDOTE 3/2012

21.12.2012

Vuosi lähenee loppuaan. Hankkeemme ensimmäinen kokonainen toimintavuosi on kohta takana ja monenlaista toimintaa olemme vuoden aikana toteuttaneet ja tilaisuuksiimme on osallistunut mukavasti aktiivisia kuulijoita. Työsarkaa kuitenkin riittää ja ensi vuonna toimintaa tulee jälleen riittämään.

Yrittäjälomittajuus Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa –selvitys on valmistunut ja luettavissa hankkeemme nettisivuilla. Hankkeemmehan löytyy sekä MTK-Pohjois-Suomen [nettisivuilta](#) että Kainuun maaseudun teemaohjelmien [nettisivuilta](#).

Kävimme syyskuun lopulla 15 hengen ryhmällä opintomatalla Brysselissä. Saimme reissussa aimo annoksen tietoa maatalouteen liittyvästä EU-politiikasta ja tutustuimme käytännön maanviljelyyn muutamalla tilalla. Brysseliin opintomatkaraportti on luettavissa nettisivuillamme.

HANKKEEN TULEVAA TOIMINTAA

Tiedotus

Kainuun maaseutuyritysten elinvoima 2 –hankkeen ja YmpäristöAgro II –hankkeen kanssa yhteistyössä tullaan jälleen järjestämään tuki-infokierrokset Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla helmi-huhtikuulla 2013. Alustavaa aikataulua Pohjois-Pohjanmaan osalta on [liitteessä 3](#).

Seuraava hanketiedote tehdään huhtikuulla.

Koordinaatio

Hanketoimijoiden tapaaminen tullaan järjestämään keväällä 2013. Tapaamiseen kutsutaan hanketoimijat niin Kainuun kuin Pohjois-Pohjanmaankin alueelta. Tarkemmin tiedotamme tapaamisesta ensi vuoden puolella.

Ohjelmakauden vaihtumisen lähestyessä tullaan tekemään Kainuun Maaseutuelinkeinojen teemaohjelman ohjelmakauden 2007-2013 toiminnan arviointi ja kehittämisalueiden tilannearvio. Tähän liittyen **Kainuun teemaohjelmien yhteinen tulosseminaari järjestetään 14.3.** ja tulevaisuusseminaari syksyllä 2013. Seminaareista tiedotetaan myöhemmin lisää. Tulevaan ohjelmakautteen taas valmistaudutaan kokoamalla maakunnista nousevia kehittämistarpeita ja osallistumalla tulevan ohjelmakauden maaseudun kehittämisen alueellisten toimenpidesuunnitelmien laadintaan.

Aktivointi

Tervetuloilaisuus uusille/tuleville tuottajille 8.-9.2. Kalajoella yhteistyössä MTK-Pohjois-Suomen ja Maaseudun Sivistysliiton kanssa. Seuraa tiedotusta nettisivuiltamme.

Luomupäivät järjestään yhteistyössä MTK-Pohjois-Suomen ja ProAgria Oulun YmpäristöAgro II –hankkeen kanssa **20.-21.2. Oulun Edenissä. Ilmoittautumiset ja lisätietoja [ProAgria Oulun nettisivuilta](#).**

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liitto
MTK-Pohjois-Suomi ry

Oulun toimisto:
Rautatiekatu 16 C 22 • 90100 Oulu
Puhelin 020 413 3500 • Faksi 020 413 3509

Kajaanin toimisto:
Kauppakatu 25 A • 87100 Kajaani
Puhelin 020 413 3370 • Faksi 08 653 1329
Y-tunnus 0210087-3 • www.mtk.fi/pohjois-suomi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Yhteystiedot:

Hankevetäjä Anita Mäkipelto (Pohjois-Pohjanmaa)
puh. 0400 218 720, anita.makipelto@mtk.fi

Maaseutukoordinaattori Kari Tervonen (Kainuu)
puh. 040 354 2044, kari.tervonen@mtk.fi

*Kohta loppuu kiire, lento -
alkaa Joulun aika rento.
Hiljaisuutta kuulostele,
nuku, syö ja nautiskele.
Kunnossa on silloin kuosi
kun taas alkaa Uusi Vuosi!*

*Rauhaisaa Joulun aikaa ja Onnekasta Uutta
Vuotta 2013!*

Toivottavat *Anita ja Kari*

MUIDEN HANKETOIMIJOIDEN AJANKOHTAISIA TAPAHTUMIA JA MUUTA AJANKOHTAISTA TIEDOTETTAVAA

Kainuu:

Maatalouden investointituet

Vuoden 2013 hakuajat ovat:

- 2.1.–1.2.2013
- 11.2.–28.3.2013
- 15.4.–16.8.2013
- 2.9.–18.10.2013

Päätökset tehdään kahden kuukauden kuluessa hakuajan päättymisestä. Hakuajan jälkeen ei voi enää korottaa tukea ja lisätä kustannuksia hakemukseen. Hanketta ei saa aloittaa ennen tukipäätöstä.

Nuoren viljelijän aloitustukea, rakennetun maatalouskiinteistön ja asuntorakentamisen tukea hakuajat eivät koske. Näillä tuilla on jatkuva haku.

Uuden vuoden lupaus

Viime viikolla Ukkohallassa Hyrynsalmella Spv- ja investointi-Infossa eräs emäntä purkautui minulle sanomalla, että meillähän ei ole mittään, meillä on vain 18 lehmää. Hieroi kuitenkin vatsaansa ja sanoi, että ruokaa on kuitenkin joka päivä pöytään löytynyt. Tätä viestiä olen kuullut kertovan muidenkin. Minusta se on hälyttävää. Tehdäänkö sukupolvenvaihdoksia ja investointeja ”vain ja ei mittään -maatiloilla”? Tuskin. Kainuussakin on paljon noin 20-30 lehmän tiloja. Moni suunnittelee lopettavansa. Jatkajat ovat hakusessa. Vai tunteeeko yrittäjä, että hän itse arvontaa työtään, mutta muut eivät pidä hänen yritystään minään? Kauhean vähättelevää ajattelua. Kyllä yhteiskunnan arvoissa jne on jotain vikaa, jos osa yrittäjistä pitää itseään vain yrittäjinä ja heidän yrityksensä ei ole mittään sekä ajattelee, että muutkin mahdollisesti ajattelevat samalla tavalla. Tällä vain ja ei mittään olevalla toiminnalla he ovat kuitenkin eläneet, kasvattaneet lapsensa ja ruokaa on joka päivä pöytään löytynyt.

Tehdään Uuden vuoden lupaus. Otetaan ensi vuodeksi ja eteenpäin yhteiseksi kampanjaksi Vain ja ei mittään –maatilojen, tuotannon, yrittäjien oman työn arvostuksen kohottamisen suoraan yrittäjille, nuorille, medialle, muille kansalaisille jne, jne monin eri keinoin?

Eeva Heikkinen
Kainuun ELY –keskus
ME –yksikkö
yritystutkija
p. 0295 023 539, 044 774 6086
eeva.heikkinen@ely-keskus.fi

APUVA! – Apua ja voimavaroja arkeen maataloille –hanke

ProAgria Kainuun ja Maa- ja kotitalousnaisten Apuva! – Apua ja voimavaroja arkeen maataloille –hanke järjestää tammikuussa sekä maatalousyrittäjille että sidosryhmille suunnattavan **Voimavarojen Lähteille** –kurssin Rokuan kuntokeskuksessa 23.-25.1.13. Kurssi on suunnattu sekä maa- ja metsätalousyrittäjille että sidosryhmille. Kurssilla opitaan liikunnan lomassa henkisen hyvinvoinnin ensiaputaidot – ns. MTEA1-kurssi – ja saadaan eväitä sekä omaan jaksamiseen että läheisten auttamiseen. Kolmen päivän kokonaisuuden hinta on 149 euroa per henkilö. Ilmoittautumisia pyydetään jo pe 21.12.12 mennessä, puh. 044 320 1581.

Kalentereihin jo merkittäväksi: psykologi Pirkko Lahti tulee perjantaina 3. toukokuuta Kainuuseen kouluttamaan aiheesta **Varhainen välittäminen**, mistä aiheesta Mela yhteistyökumppaneineen on rakentanut valtakunnallisen mallin tukimateriaaleineen. Päivä antaa eväitä siihen, että sidosryhminä osaisimme aiempaa paremmin kysyä työssä jaksamisesta tiloilla, sillä yrittäjän itsensä voi olla vaikea avata keskustelua tai pyytää apua jos talous ahdistaa tai jokin muu painaa mieltä.

Maatalousyrittäjille ja lomittajille on tarjolla mm. **Elämäntapamuutosten pienryhmäkoulutus** alkaen tapaamisella 16.1. Kajaanissa. Ma 21.1. pidetään 1-päiväinen **ensiapukoulutus** maatalousyrittäjille Vuolijoenlaella, ja vastaavia 1 pv EA-koulutuksia voidaan kysynnän mukaan toteuttaa muuallakin Kainuussa. Lisäksi kevääksi tulee myös yksi 2-päiväinen SPR:n EA-kortin tuottava peruskurssi Sotkamoon (päivämäärä vielä avoin). Yön yli –kurssina toteutetaan mm. **Hyvinvoinnin kurssi** hotelli Rauhalahdessa Kuopiossa 11.-13.2.13 sekä **Kumppanuudesta Voimaa –parisuhdekurssi** hotelli Paljakassa 22.-23. päivinä helmikuuta. **Elämäntavat remontiin** –kurssin toiselle jaksolle Katinkultaan ehtivät vielä 11.-13.3. uudetkin osallistujat mukaan. **Muutos- ja tulevaisuusvalmennukseen** käynnistämme kysynnän mukaan vielä uusia ryhmiä hankkeen aikana, mistä lisätiedot yritysneuvoja Tarja Poikelalta puh. 0400 386274 tai tarja.poikela@proagria.fi

Hankkeen toiminta jatkuu myös liikunnanohjauksina sekä hyvinvointitapahtumina useilla paikkakunnilla, mistä tietoa löytyy mm. www.tyhynetti.net ja www.tukinetti.net –sivustoilta. Kurssien rinnalla hankkeessa on yrityskohtaisen neuvonnan mahdollisuus, mm. voimavarariihii tai –verstas tai työnohjaus. Niistä ja muustakin hankkeen toiminnasta antaa lisätietoja Marjatta Pikkarainen puh. 044 320 1585 tai marjatta.pikkarainen@maajakotalousnaiset.fi

Kainuun bioenergiateemaohjelma

Bioenergian mahdollisuudet Itä-Suomessa -julkaisu on valmistunut ja luettavissa Itä-Suomen bio-energiaohjelman verkkosivulta: <http://www.isbeo2020.fi/Resource.phx/sivut/sivut-isbe/index.htm>

Koulutuksia, opintomatkoja:

Biokaasun teoriakoulutukset järjestetään 14. - 15.1.2013 ja 22.1.2013 Lisäksi koulutuksiin sisältyy optiona tilakäynti, sen ajankohta sovitaan koulutuksessa. Sitovat ilmoittautumiset pienryhmään (koko kurssille, 4 pv) osallistuttaessa viimeistään 7.1.2013 ja yksittäiseen teoriapäivään osallistuttaessa viimeistään viikkoa ennen kutakin koulutusta. Kouluttajana Toni Taavitsainen Envitecpolis Oy:stä. Ilmoittautumiset: kantrikoulutus@kao.fi tai puh. 044 797 4504. Lisätietoja: <http://www.kao.fi/fi/yrityksille/koulutuspalvelut/lyhytkoulutukset-yrityksille/lisatietoja-koulutusohjelmasta/e-farm-biokaasukoulutus.html>

Kestävän rakentamisen edelläkävijänä -koulutus järjestetään perjantaina 25.1.2013 kello 9:30 - 15:30. Koulutus järjestetään Business Meeting Parc:ssa (Vuorenkatu 20 HELSINKI). Mahdollisuus osallistua myös videoneuvotteluyhteyden kautta Kainuun liitossa (Kauppakatu 1, Kanerva-Sali). Koulutus järjestetään FRESH -hankkeessa Kainuun Etu Oy:n sekä Päijät-Hämeen ja Kainuun liiton kanssa yhteistyössä. Koulutus on maksuton

ja lounas sekä matkakulut omakustanteiset. Ilmoittautumiset Kiira Noponen (kiira.noponen@kainuu.fi tai puh. 044 797 4253) viimeistään perjantaina 21. joulukuuta kello 14:00 mennessä.

WES2013 – FOREST ENERGY & BIOECONOMY 2013 – pidetään Kolilla 11.–15. helmikuuta 2013. WES 2013 on järjestyksessään neljäs kansainvälinen tapahtuma, joka keskittyy metsäenergiaan, hajautettuun energiantuotantoon ja biotalouteen liittyviin ratkaisuihin. WES2013 kokoaa alan yrityksiä, asiantuntijoita, vaikuttajia ja tutkijoita EU-maiden ohella Kanadasta ja Venäjältä. Lisätietoja ja ilmoittautumiset <http://www.wenet.fi/eng/?ID=1809#>

Suomen metsäkeskuksen julkisten palvelujen Kainuun yksikkö järjestää 25.2. – 1.3.2013 **bioenergiamatkan Itävallan Welsiin**, jossa pidetään yksi Euroopan suurimmista uusiutuvan energian tapahtumista (www.wsed.at) (www.wsed.at). Matkan ohjelmassa on tutustumiskäynnit bioenergiakohteissa ja tutustuminen messutarjontaan. Myös osallistuminen pellettikonferenssiin on mahdollista. Matkan hinta 700 € (ma - pe) sisältäen lennot, matkustajamaksut, lentokenttäverot, majoituksen 2 hengen huoneissa aamiaisineen, vierailu- ja messuliput sekä vuokrattavan minibussin vuokran. Hintaan ei sisälly matkavakuutuksia, aterioita ja ruokajuomia. Sitovat ilmoittautumiset 15.12.2012 mennessä Pekka Moilaselle, jolta myös lisätietoja (yhteystiedot alla).

Yhteystietoja

Timo Karjalainen, Kajaanin yliopistokeskus
puh. 040 560 2577
[timo.karjalainen\(at\)oulu.fi](mailto:timo.karjalainen(at)oulu.fi)

Jari Kemppainen, Suomen metsäkeskus, Kainuu
puh. 020 772 8558
[jari.kemppainen\(at\)metsakeskus.fi](mailto:jari.kemppainen(at)metsakeskus.fi)

Elina Virkkunen, MTT/Sotkamo
puh. 040 759 9640
[elina.virkkunen\(at\)mtt.fi](mailto:elina.virkkunen(at)mtt.fi)

Sari Laukkanen, Kajaanin ammattioppilaitos
puh. 044 797 4581
[sari.laukkanen\(at\)kao.fi](mailto:sari.laukkanen(at)kao.fi)

Pekka Moilanen, Suomen metsäkeskus, Kainuu
puh. 044 710 4384
[pekka.moilanen\(at\)metsakeskus.fi](mailto:pekka.moilanen(at)metsakeskus.fi)

Eero Piirainen, Eko-Kymppi
puh. 044 710 0071
[eero.piiirainen\(at\)eko-kymppi.fi](mailto:eero.piiirainen(at)eko-kymppi.fi)

Kainuulainen lähiruoka –hanke

Projektipäällikkö Kaisa Juntunen
p. 040 585 5296
kaisa.juntunen@proagria.fi

Kainuun luontomatkailun teemaohjelman koordinoitihanke II

Kainuun luontomatkailun teemaohjelman koordinoitihanke on lähdössä mukaan Pohjola Arcticin yhteisosastolle Matka 2013 –messuille, jotka pidetään Helsingin Messukeskuksessa 17.-20.1.2013. Teemana on ”DiscoverKainuu Luontomatkailu”. Kaikki luontomatkailualalla toimivat yritykset ovat tervetulleita mukaan, siinäkin tapauksessa että ovat mukana myös jollain toisella osastolla. Osastolle voi toimittaa esitteitä ja tuotepaketteja jaettavaksi, tai tulla mukaan messuesittelijäksi.

Hanke järjestää Revontulikoulutuksen luontomatkailualan yrityksille tiistaina 29.1. Kaukametsän opiston auditoriossa. Kouluttajana toimii geofysikko Jyrki Manninen Sodankylän geofysiikan observatoriosta.

Nina Jyrkäs
hankekoordinaattori
p. 044 551 4630
nina.jyrkas@kainuunetu.fi
www.kainuunetu.fi

Kainuun maaseutuyritysten elinvoima 2 -hanke

Katja Keränen p. 040 510 3445, katja.keranen@mtt.fi
Jari Lindeman p. 040 166 2356, jari.lindeman@mtt.fi
www.tukinetti.net

KantriKoulutus –hanke ja KantriYritys -hanke

KantriKoulutus -hanke järjestää vuonna 2013 lyhytkestoista täydennyskoulutusta kainuulaisille maaseutuyrittäjille ja metsänomistajille toukokuun loppuun saakka. Hanke päättyy 31.8.2012. Useimpiin koulutuksiin on mahdollista osallistua verkon kautta, joko reaaliajassa tai ostamalla luentopäivästä tallenteen, jolloin luennon voi seurata jälkikäteen, silloin kun se parhaiten Sinulle sopii.

Koulutuskalenteri [liitteessä 1](#)

Tarkemmat ohjelmat, ilmoittautumishojeet sekä muu koulutustarjonta löytyvät osoitteesta www.kao.fi/kantrikoulutus > Lyhytkoulutukset

Oletko luonnonvara-, elintarvike- tai matkailualan yrittäjä, joka hakee uusia yhteistyömahdollisuuksia?
- voimaa verkostosta? Vai oletko aloittava yrittäjä, joka haluaa aloittaa yrittämisenturvallisesti, vaikkapa osuuskunnassa? - uusia ideoita yhdessä toimien? Yrittäjä, yrittämistä aloittava, opiskelija, kehittäjä - mikäli kiinnostuit, tule mukaan osuuskuntana toimivaan, uuteen yrityskiihdyttämöön!

Kainuun ammattiopiston hallinnoimassa KantriYritys -hankkeessa käynnistetään yrittäjyyttä tukeva yrityskiihdyttämö -toiminta Seppälän oppimisympäristössä tammikuussa 2013. Toiminnan tukipilariksi perustetaan osuuskunta, johon kutsutaan mukaan niin kokeneita yrittäjiä, aloittavia yrittäjiä, opiskelijoita kuin kehittäjiäkin.

Yrityskiihdyttämön toiminta alkaa koulutuksilla ja verkoston rakentamisella. Koulutukset toteutetaan hankkeen alussa KantriKoulutus -hankkeen toimesta. Koulutukset ovat KantriYritys -hankkeen toimintaan mukaan tuleville yrittäjille pääsääntöisesti maksuttomia! Kysy lisää asiasta!

Lisätietoa KantriYritys –hankkeesta ja KantriKoulutus –hankkeen metsänomistajien koulutuksista [liitteessä 2](#)

Sari Laukkanen
projektipäällikkö
p. 044 797 4581
sari.laukkanen@kao.fi
www.kao.fi/kantrikoulutus

Eija Säkkinen
projektiassistentti
p. 044 797 4504
eija.sakkinen@kao.fi

Maasuorpetojen vaikutukset, seuranta ja vahinkojen ennaltaehkäisy- hanke

Osana hanketta Lapin yliopiston LAPPEA instituuttia pyydettiin selvittämään porotalouden harjoittajien hyvinvointia ja tulevaisuuskuvia Hallan, Näljängän, Hossalmin ja Kallioluoman paliskunnissa. Selvityksen vastuullisena johtaja toimi dosentti Jarno Valkonen Lapin yliopistosta ja vastaavana tutkijana YTM Antti Pakkanen. Selvitystä varten suoritettiin 12 haastattelua kevään 2011 aikana. Haastattelut tehtiin kolmella erillisellä haastattelumatkalla kohdepaliskuntiin. Haastatteluissa kartoitettiin haastateltavien käsityksiä poroelinkeinon nykyhetkestä ja tulevaisuudesta sekä haastateltavien henkilökohtaista tulevaisuutta elinkeinon parissa. Haastatteluaineiston pohjalta laadittu esiselvitys tuottaa kuvan porotalouden harjoittajien käsityksistä elinkeinon tämän hetkisestä tilanteesta, haasteista, kuormittavuudesta, avun tarpeesta sekä elinkeinon tulevaisuudesta. Selvitys löytyy [netistä](http://www.petohanke.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/suomussalmi/embeds/petohanke/14754_Porotalouden_hyvinvointi_ja_tulevaisuuskuvat_etelaisissa_paliskunnissa.pdf) (http://www.petohanke.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/suomussalmi/embeds/petohanke/14754_Porotalouden_hyvinvointi_ja_tulevaisuuskuvat_etelaisissa_paliskunnissa.pdf)

Lisätietoa hankkeesta: www.petohanke.fi/

Juha Järvenpää
projektipäällikkö
p. 044 587 5429
juha.jarvenpaa@suomussalmi.fi

Maisemat Ruotoon 2013 – neuvontaa maisemanhoitoasioissa Koko Kainuussa

Palvelemme yhdistyksiä, viljelijöitä ja maanomistajia sekä maisemanhoidosta kiinnostuneita maisema- tai matkailuyrittäjiä. Autamme hoidon käytännön suunnittelussa, yhteistyökumppaneiden löytämisessä ja maiseman tuotteistamisessa. Tarjoamme kyläkävelyjä ja maisemanhoidon neuvontaa. Ota yhteyttä!

Ympäristöneuvoja Sari Leinonen
puh. 044 320 1641
sähköposti: sari.leinonen@maajakotitalousnaiset.fi

Kasvinviljelyneuvoja Matti Partanen
puh. 0400 282 092
sähköposti: matti.partanen@proagria.fi

Yhteistyössä Lapin ja Kainuun ELY-keskukset ja Pro Agria Kainuu

---

MARA2 - Maaseuturakentamisen koulutushanke

Esa Heikkinen
projektipäällikkö
p. 040-7250478,
esa.heikkinen@proagria.fi

MASVA - Maaseutuyritysten asiakasvastaava –hanke

MASVA - Maaseutuyritysten asiakasvastaava –hanke toimii Kainuussa apuna erityisesti yritystoimintaa pohtiville ja aloittaville sekä tukena erilaisissa yritystoiminnan kehittämisen vaiheissa. Hanke toimii aktivointitahona, jolta voi kysyä mitä tahansa yrittäjyyteen liittyvää. Mukaan hankkeeseen voivat tulla sekä aktiivimaatilat, jotka haluavat monialaistaa toimintaansa, että kokonaan maataloudesta irti olevat yrittäjät tai yritysideaansa miettivät maaseudun ihmiset tai yhteisöt. Hanke mahdollistaa alkukartoituksen ja alustavan alkuvaiheen neuvonnan maksuttomana, yhden päivän vuotta kohti. Mahdolliset jatkotoimet hinnoitellaan palveluntuottajien hinnastojen mukaan.

MASVA-hankkeen kautta aktivoidaan myös yritysryhmähankkeita ja osallistutaan elinkeinojen kehittämistyöhön, mm. Senaatintori 2014 –tapahtuman kuntatapaamisten kautta sekä potentiaalisiiin yrittäjiin kohdistuvin toimenpitein. MASVA liittyy laajempaan Seudulliset yrityspalvelut -toimintaan ja Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan. Lisätietoja antavat ja yhteydenottoja toivovat: maaseutuasiakasvastaavat Tarja Poikela, puh. 0400 386 274, Soili Hypén, puh. 040 776 4290, Osmo Tiikkainen, puh. 0400 286 786 sekä hankevastaava Marjatta Pikkarainen, puh. 044 320 1585 ja hanketyöntekijä Sari Leinonen, puh. 044 320 1641, sähköpostit muotoa.etunimi.sukunimi@proagria.fi Masva-hanke on Facebookissa osoitteessa [facebook.com/MasvahankeKainuu](https://www.facebook.com/MasvahankeKainuu)

Yritys-Suomi Kainuu

koulutukset, kevät 2013:

Oman yrityksen perustamisen teemakoulutukset

Kuhmo pe 8.2. klo 17:00 - 21:00 ja la 9.2. klo 09:00 - 15:00. Woodpolis+ (entinen kurssikeskus) tiloissa, Rajakatu 52, Kuhmo.

Sotkamo pe 15.2. klo 17:00 - 21:00 ja la 16.2. klo 09:00 - 15:00. Hotelli Tulikettu, Tervatie 3, Sotkamo

Kajaani ti 29.1., to 31.1., ti 5.2. ja to 7.2. Yritys-Suomi Kainuu, Linnankatu 6, Kajaani. Kaikki ajankohdat klo 17-21.

Kajaani ti 16.4., to 18.4., ti 23.4. ja to 25.4. Yritys-Suomi Kainuu, Linnankatu 6, Kajaani. Kaikki ajankohdat klo 17-21.

Suomussalmi pe 22.2. klo 16:00-20:30 ja la 23.2. klo 9:00-15:00. Suomussalmen kunnantalon valtuustosalin Kauppakatu 20 A 3. kerros.

Alkavan pienyrityksen liiketoimintasuunnittelu - koulutukset

Itä-Kainuu (Sotkamo ja Kuhmo) ti 12.3. Sotkamo, to 14.3. Kuhmo, ti 19.3. Sotkamo, to 21.3. Kuhmo, ti 26.3. Sotkamo, ti 2.4. Kuhmo, to 4.4. Sotkamo, ti 9.4. Kuhmo, to 11.4. Sotkamo, ma 15.4. Kuhmo, ke 17.4. Sotkamo. Kaikki ajankohdat klo 17-20:30. Koulutus järjestetään vuoroin Kuhmossa Woodpolis+:ssa, Rajakatu 52 ja Sotkamossa Hotelli Tuliketussa, Tervatie 3.

Kajaani ma 18.2., ke 20.2., ma 25.2., ke 27.2., ma 11.3., ke 13.3., ma 18.3., ke 20.3., ma 25.3., ke 27.3., ke 3.4. Kaikki ajankohdat klo 17-21. Yritys-Suomi Kainuu, Linnankatu 6, Kajaani.

Suomussalmi ma 8.4., ke 10.4., ma 22.4., ke 24.4., ma 29.4., to 2.5., ma 6.5., ma 13.5., ke 15.5., ma 20.5., ke 22.5. Kaikki ajankohdat klo 17-20:30. Suomussalmen kunnantalon valtuustosalin Kauppakatu 20 A 3. kerros.

Ilmoittautuminen koulutuksiin

sähköisesti osoitteessa www.ely-keskus.fi/Kainuu → Ajankohtaista → Tapahtumat ja koulutukset
Tästä linkistä löytyy myös koulutusohjelma.

Pohjois-Pohjanmaa:

BioE-logia –hanke

Energiaomavaraisuus ja yrittäjyys -koulutuspäivät

Energiaomavaraisuus ja yrittäjyys –koulutus on osa BioE-logia –hankkeen bioenergian koulutuskokonaisuutta. BioE-logia –hanke on Oulun seudun ammattikorkeakoulun Luonnonvara-alan yksikön hallinnoima, pohjoispohjalaisille maaseutuyrittäjille suunnattu bioenergian koulutushanke.

Energiaomavaraisuus ja yrittäjyys -koulutuksen luento-osuudet järjestetään:

Kuusamossa 8. – 9.1.2013 Hotelli Rantasipissä

Siikajoella 22. – 23.1.2013 Ruukin maaseutuopistolla

Kalajoella 5. – 6.2.2013 Kylpylähotelli SaniFanissa

Haapajärvellä 19. – 20.2.2013 Haapajärven ammattiopiston liiketalouden osastolla

Ohjelma 1. päivä:

9.15 - 9.30 Tervetuliaissanat, Oamk, Luonnonvara-alan yksikkö

9.30 – 10.00 BioE-logia –hankkeesta, Ritva Imppola/Mikko Aalto, Oamk, Luonnonvara-alan yksikkö

10.00 – 11.00 Energian ja sen tuotannon perusteet, Veli-Matti Mäkelä, Oamk, Tekniikan yksikkö

11.00 – 12.00 Lounas (omakustanteinen)

12.00 – 13.30 Energian ja sen tuotannon perusteet, Veli-Matti Mäkelä, Oamk, Tekniikan yksikkö

13.30 – 14.00 Kahvit

14.00 – 14.45 Energiayrittäjyys ja sen haasteet, Jarmo Kastikainen/Pekka Kokkonen, Oamk, Luonnonvara-alan yksikkö

14.45 – 15.30 Maatila energiantuottajana, Mikko Aalto, Oamk, Luonnonvara-alan yksikkö

Ohjelma 2. päivä:

9.30 – 11.00 Energiantuotannon ja investointien rahoitus ja tuet, Jarmo Kastikainen/Pekka Kokkonen, Oamk, Luonnonvara-alan yksikkö

11.00 – 12.00 Lounas (omakustanteinen)

12.00 – 13.30 Energiasuunnitelmat ja energiatehokkuus tilalla, Mikko Posio, Oamk, Luonnonvara-alan yksikkö

13.30 – 14.00 Kahvit

14.00 – 14.30 Energiainnovaatioiden rahoitus, Eija-Riitta Hämäläinen, Ely-keskus

14.30 – 15.00 Lämpöyrittäjyys yrittäjän vinkkelistä, Jukka Kerola, Keisaripelletti Oy

15.00 – 15.30 Kohti energiaomavaraista maatilaa, Kauko Pakaslahti, Pakaslahti Oy

Koulutuksen kustannukset ovat osallistujille luento-opetuksessa 30 €/lähiopetuspäivä.

Myel-vakuutettuna olet oikeutettu maatalousyrittäjän opintorahaan, jonka suuruus on tällä hetkellä 35 €/pv.

Energiaomavaraisuus ja yrittäjyys –koulutukseen voit ilmoittautua ensisijaisesti hankkeen nettisivuilla www.oamk.fi/bioelogia, sähköpostilla tai puhelimitse ritva.imppola@oamk.fi p. 010 2723896.

Energiaomavaraisuus ja yrittäjyys –koulutuksen

Kuusamossa järjestettävään luento-opetukseen voi ilmoittautua perjantaihin 4.1.2013 saakka,

Siikajoella järjestettävään luento-opetukseen voi ilmoittautua perjantaihin 18.1.2013 saakka,

Kalajoella järjestettävään luento-opetukseen voi ilmoittautua perjantaihin 1.2.2013 saakka,

Haapajärvellä järjestettävään luento-opetukseen voi ilmoittautua perjantaihin 15.2.2013 saakka.
Tervetuloa mukaan!

Ritva Imppola
Projektipäällikkö
p. 010 272 3896
ritva.imppola@oamk.fi

Green Care -yrittäjyyden edistäminen Keski-Pohjanmaalla ja Oulun Eteläisessä

Tulevia tilaisuuksia

10.1. **Iltatilaisuus perhehoidosta** klo 18-20 Kannuksessa. Tilaisuudessa Maria Kuukkanen Perhehoitoliitosta sekä Peruspalveluliikelaitos Jytan edustajat.*

17.1. **Opintomatka ikäihmisten ja lasten perhehoito kohteisiin maaseudulla** (Äänekoski ja Uurainen).
Lähtö Kannuksesta klo 8 paluu noin klo 18.*

6.2. **Seminaari:** Viranomaisluvut ja turvallisuus toimintaympäristössä Green Care –yrityksessä

4.4. **Seminaari:** Green Care –toimintamallit sekä erilaiset case-esimerkit Suomesta, Ruotsista ja Norjasta.

Huhti-toukokuussa **iltatilaisuus ja opintomatka työtoimintaan** liittyen.*

Toukokuussa järjestetään **avointen ovien päiviä Green Care –toiminnassa mukana oleviin yrityksiin** pohjoisen Suomen alueella. Tapahtuman järjestelyissä on mukana useita Green Care –hankkeita. Päivässä mahdollisuus tutustua yrityksiin, joiden toiminta kiinnostaa sekä osallistua toiminnallisiin työpajoihin. **Voit ilmoittautua oman yrityksesi kanssa päivään mukaan!**

Elokuussa **seminaari** laatu- ja turvallisuussuunnitelmasta sekä asiakkuuden vuorovaikutustilanteista, itsetuntemuksesta ja erilaisuuden kohtaamisesta koskien Green Care –yrityksiä.

* Toteutus yhteistyössä *Hyvinvointi Kannus* –hankkeen kanssa.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset:

Anni Tarkiainen, anni.tarkiainen@kpedu.fi, puh. 040 808 5034

Lisätietoja: <http://projekti.kpedu.fi/greencare>, Facebook: Green Care -yrittäjyys on maaseudun mahdollisuus

Anu Pajala
Suunnittelija
p. 044 725 0649
anu.pajala@kpedu.fi

HevosAgro II -hanke

Valjastettua tietoa lähenee loppuaan – mutta HevosAgro-toiminta ei pääty tähän!

HevosAgro –tiedonvälityshanke välitti tietoa ja edisti yhteistyötä vuosina 2010–2012. HevosAgro on saavuttanut satoja alan toimijoita ja saanut erittäin positiivista palautetta. Hankkeen tapahtumissa on ollut yhteensä pitkästi yli 2000 osallistujaa. Yli 90 prosenttia osallistuneista on pitänyt käsiteltyjä aihepiirejä kiinnostavina ja hyödyllisinä.
Tuhannet kiitokset kaikille aktiivisesta osallistumisesta!

ProAgria jatkaa vuosina 2013-2014 HevosAgro II – Kehittäen kärkeen hankkeella vahvasti käynnistynyttä Pohjois-Pohjanmaan hevostalouden kehittämistä. Maakunnallisessa elinkeinojenkehittämishankkeessa edistetään erityisesti hevosalan **yritystoimintaa ja palvelutuotantoa sekä palveluiden saatavuutta**. Samalla parannetaan hevospalvelualan neuvonnan toimintamalleja ja asiantuntijaverkostojen toimintaa. Tulossa on mm. liiketoimintaosaamiskoulutusta, yrittäjien pienryhmätoimintaa, opintomatkoja ja palveluverkosto nettiin. [Tutustu hanke-esitteeseen.](#)

Myös HevosAgro II kohdealueena on koko Pohjois-Pohjanmaa. Hankkeen toimenpiteet ovat maksuttomia, julkisia ja kaikille avoimia. Toimintaa suunnataan kattavasti eri puolille maakuntaa. Myös sähköistä tiedonvälitystä, kuten

internettiä ja multimediaa hyödynnetään aktiivisesti. Myös HevosAgro II jatkaa kysyttyä tiedonvälitystoimintaa tilaisuuksissa, tapahtumissa ja internetsivujen kautta.

Heini Iinatti
projektipäällikkö
p. 040 555 1674
heini.iinatti@proagria.fi
www.proagriaoulu.fi/hevosagro

Hypyt - Hyvinvointipalveluyrittäjyys toimivaksi -hanke

Tulevia tilaisuuksia:

Luontaishoitoalan toimijat muuttuvassa terveydenhuollon toimintaympäristössä
aika: pe 1.2.2013, klo 10–16
paikka: Oulussa

ja sama Raahessa
aika: pe 8.2.2013, klo 10–16

kohderyhmä: hyvinvointialan toimijat ja muut kiinnostuneet

Leila Junttila
projektipäällikkö
puh. 040 514 1365
leila.junttila@maajakotitalousnaiset.fi

Jomma ry

UUSIEN MAHDOLLISUUKSIEN MAASEUTU -TILAISUUDET JOMMAN ALUEELLA 2013

JoMMA ry on aloittanut valmistautumisen uuteen ohjelmakauteen (2014-2020). Toimintaan voivat osallistua kaikki JoMMan alueen asukkaat vuoden 2013 alussa eri puolilla aluetta järjestettävissä Uusien mahdollisuuksien maaseutu -tilaisuuksissa tai lähettämällä kommentteja asiakirjaan, joka on nähtävissä osoitteessa www.jomma.fi.

JoMMan alueelliset Uusien mahdollisuuksien maaseutu -tilaisuudet alkavat vuoden 2013 alusta. Valtaosa tilaisuuksista järjestetään muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä. Valitse alla olevista tilaisuuksista itsellesi sopivin ja tule mukaan kuulemaan ajankohtaistietoa sekä keskustelemaan ja ideoimaan tulevaisuutta kanssamme. Kahvitarjoilun järjestämiseksi pyydämme ilmoittautumaan tilaisuuksiin viikkoa aiemmin osoitteeseen: toimisto(ät)jomma.fi tai puhelimitse p. 040 744 9059. Tervetuloa!

- **Pudasjärvi, Pohjantähti ke 16.1.2013**, klo 18-20. Tilaisuus järjestetään yhteistyössä Kerttu ja Kauko- sekä Pohjoiset Kylät-hankkeiden kanssa.
- **Utajärvi, Hyvinvointitalo to 24.1.2013**, klo 18-20. Tilaisuus järjestetään yhteistyössä Utajärven kunnan laajakaista-hankkeen kanssa.
- **Kempele, Nuorisoseuran talo ke 30.1.2013**, klo 18-20. Tilaisuus järjestetään yhteistyössä KantriOulu-hankkeen kanssa.
- **Kiiminki, Monitoimitalo Kimmoke to 31.1.2013**, klo 18-20. Tilaisuus järjestetään yhteistyössä KantriOulu-hankkeen kanssa.
- **Ii, Olhavan koulu ke 6.2.2013**, klo 18-20. Tilaisuus järjestetään yhteistyössä Iilaakso Oy:n laajakaista-hankkeen kanssa.
- **Muhos, Koivu ja Tähti -kulttuurikeskus ke 13.2.2013**, klo 18-20.

Yhteisöhautomo –hankkeen toiminta JoMMA ry:n alueella 2013

Ilmoittaudu mukaan teema- ja koulutusiltoihin, joita järjestetään tarpeen mukaan aihepiireinä ovat

- Yhdistyksen hyvä hallinto,
- Sosiaalinen media uutena mahdollisuutena,
- Kyläsuunnitelma aktiiviseksi työvälineeksi,

- Sopimuksilla palveluita,
- Kylän kotisivut tai ehdota jotakin muuta ideaa.

Yhteisöhauto ja KantriOulu yhteistyössä: Teemana Lähimatkailu!

Haastekampanja käynnistyy vuoden alussa. Kampanjan tavoitteena on tuoda esiin Oulun, Kempeleen ja Iin kylien lähiliikuntapaikat, virkistysalueet, käyntikohteet ja muut palvelut. Mukaan lähteviä kyliä sparrataan omien vahvuuksia tuotteistamisessa ja tuloksia esitellään **13.6.2013 pidettävässä Lähimatkailun teematilaisuudessa**. Ilmoittautumiset 28.2.2013 mennessä. Lisätietoja: Ritva Sauvola, p. 040 744 9059 (ritva.sauvola@jomma.fi) tai Rita Porkka 044 703 2388 (rita.porkka@ouka.fi).

KantriOulu -hanke

Ensi vuoden alusta Oulu on lähes 200 000 asukkaan kaupunki, johon kuuluu laajat maaseutualueet. Uudet päättäjät aloittavat työnsä ja heille järjestetään **maaliskuulle päättäjien maamieskoulu**. Sen tarkoituksena on lisätä päättäjien maa- ja metsätalous- sekä maaseututietämystä.

20.2.2013 klo 12 – 17 on Kierikkikeskuksessa puhumme osallisuudesta, vaikuttamisesta sekä paikalliskulttuurin merkityksestä. YHDESSÄ OULUSSA -tilaisuuden kohderyhmänä ovat kyläaktiivit, maaseudun kehittäjät sekä päättäjät. Tähtivieraana Saimi Hoyer, jonka omakohtainen tarina maailmalta maalle innostaa varmasti kaikkia kuulijoita! Ohjelmarunko on seuraava:

11 – 12 Mahdollisuus omakustanteiseen lounaaseen
12 Tervetuloa: Leena Lehtinen, Kierikkikeskus
12:10 Osallisuus Oulussa – Osallisuuden ja vaikuttamisen toteutussuunnitelman esittely:
Pasi Laukka, Oulun kaupunki
12:30 Kommenttipuheenvuoro: Päivi Kurikka, Kuntaliitto
13 Kehittämistoiminnan raamit: Pirjo Hongisto, Jomma ry ja Rita Porkka, KantriOulu-hanke
Äänestys: Mitä kylät tarvitsevat?
13:30 Väliaikaohjelmaa: Kulttuuriosuuskunta Ilme
Kahvitauko
14:15 Mistä on aktiiviset kylät tehty: YTM Kaisa Kumpulainen
14:45 Pääesiintyjänä Rannaton horisontti ja Savumaivat - Paikallinen tekeminen vahvuutena:
Jukka Takalo
15:15 New Yorkista Punkaharjulle eli kosmopoliitin matka kotiin: Saimi Hoyer
16:15 Äänestys: Miten kylien kehittämistä voidaan edistää? (Materiaalia maaseutuohjelman tekoon)
Loppuyhteenveto ja hyvää kotimatkaa

Tammikuussa KantriOulu ja Jomman Yhteisöhautomohanke polkaisevat käyntiin **lähimatkailun haastekampanjan**. Tavoitteena on saada kylien käyntikohteet, tarinat, virkistysalueet ja muut palvelut aktiiviseen käyttöön. Ajatuksena on, että paikalliset ideat saadaan jalostettua osaksi lähimatkailua. Tiedotuskampanja alkaa heti vuoden alussa ja koko homma jatkuu aina syksyyn saakka. Luvassa on mm. koulutusta ja yhteisiä tuotekehittelyyn liittyviä tapaamisia.

Elävä kaupunkimaaseutu – ohjelman päivitystyö jatkuu koko alkuvuoden ja tavoitteena on saada tämä uuden Oulun maaseutuohjelma kaupunginhallitukseen ennen kesälomia.

Lisätietoa tapahtumista ja ilmoittautumiset Yhdessä Oulussa tilaisuuteen ja lähimatkailukampanjaan:
Rita Porkka (044 703 23 88) rita.porkka@ouka.fi

Liittymällä Facebookissa KantriOulun tykkääjiin pysyt kuulolla edellä mainituista ja tulevista tapahtumista!
Rita Porkka
projektipäällikkö
044 703 2388
rita.porkka@ouka.fi
www.ouka.fi/oulu/kantri-oulu/etusivu
www.facebook.com/kantrioulu

Koti Maalla –hanke

Maaseudun Sivistysliiton Koti maalla -hanke on yhteistyökumppaneidensa kanssa järjestänyt **Kansojen Kattaus** -illoja kuluneen syyskauden aikana niin Siikajoella kuin Pyhäjoellakin. Kansojen kattaus -illoissa pyritään tutustumaan kulttuureihin median tuottamaa kuvaa syvällisemmin. Millaista on tavallinen arki esimerkiksi Pakistanissa, Vietnamissa, Afganistanissa ja myös Suomessa? Millaisia tapoja ja juhlia eri maihin liittyy ja mitä ovat perinteiset ruoat. Kansainvälisissä kulttuuri-illoissa tutustutaan kunkin maan elämään kuvien, tarinoiden ja ruokakulttuurin kautta ja illat käynnistyvät aina jonkin maahan liittyvän leivonnaisen tai pienimuotoisen ruoan laittamisella. Tämän jälkeen maiden edustajat kertovat toisesta kotimaastaan ja lopuksi nautitaan tehdyistä ruoista yhdessä. Kansojen kattaus -illat jatkuvat Siikajoella samoin kuin Pyhäjoella myös vuonna 2013. Kerran kuukaudessa järjestettävään kulttuuri-iltaan kokoonnutaan Pyhäjoella ensimmäistä kertaa uuden vuoden puolella 4. helmikuuta. Koti maalla -hankkeen tavoite on käynnistää Kansojen kattaus - illat ensi vuoden alkupuolella myös Limingassa ja Pudasjärvellä. Pudasjärvellä kokoonnutaan joka kuun viimeinen keskiviikko, alkaen 30.tammikuuta.

Syksyllä 2012 Maaseudun Sivistysliiton Koti maalla -hanke on tarjonnut kylätarinoiden kertomiseen ja dokumentointiin tähdännyttä **Tarinakartta-työpajatoimintaa**, jonka tavoitteena on nostaa esille erilaisia kyliin ja niiden ihmisiin, tapahtumiin ja maisemiin liittyviä tarinoita. Työpajoissa syntyvistä tarinoista videoidaan myös kyläkohtaiset tarinat, joita voidaan käyttää kunnan ja kylien esittelytarkoituksissa. Tarinakartta-työpajat toteutettiin syksyn aikana Pudasjärvellä ja Pyhäjoella. Vuoden 2013 keväällä Tarinakartta-työpajatoimintaa tarjotaan Limingassa. Työpaja on kaikille avoin ja maksuton. Osallistumiseen ei vaadita aikaisempaa kokemusta tarinoiden kertomisesta tai kirjoittamisesta.

Myös Koti maalla -hankkeen yhteistyökumppaneineen järjestämät **Kyliä ympäröivät** saavat jatkoa vuonna 2013. Limingassa ja Kärsämäellä toteutetut ympäriajot saivat kiitosta osallistujiltaan, ja he olivat tyytyväisiä päivän antiin. Näin ollen Kyliä ympäröivät -päivä tullaan järjestämään ainakin Siikajoella vuonna 2013. Päivän aikana tutustutaan Siikajoen kylien toimintaan ja kuullaan paikallishistoriaa kyläläisten itsensä kertomana. Päivän tavoitteena on viettää yhdessä aikaa ja tutustuttaa kylätoimijoita toisiinsa ja mahdollisesti pohtia myös yhteistyömahdollisuuksia.

Lisätietoja Koti maalla -hankkeesta ja sen toiminnasta antavat:

Anu-Maarit Moilanen
Hankekoordinaattori
p. 044 568 1123
anu-maarit.moilanen@mssl.fi

Elina Huurre
Hankesihteeri
p. 044 568 1124
elina.huurre@mssl.fi

Luonnontuotealan innovaatioverkosto ja toimialan uudet mahdollisuudet (LT-inno)

Luonnontuotealan kehittämiseksi tutkimuksen, koulutuksen ja kehittämistyön toimijoista kootaan luonnontuotealan innovaatioverkosto, jolle luodaan toimintaohjelma suuntaamaan alan tutkimus- ja kehittämistyötä ja yrittäjyyttä. Toimialatarkastelut tehdään alueittain ja teemoittain. Uusien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi ennakoidaan luonnontuotealanmarkkinoita ja toimialojen rajapintojen kaupallisia mahdollisuuksia sekä kehitetään liiketoimintamalleja. Tietoa ja asiantuntemustavälitetään yrityksille ja toimijoille.

Hanke toteutetaan kolmen ELY-keskuksen alueella Lapissa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla vuosina 2012-2013. Lisäksi hankkeella on "sisarhanke" Keski-Pohjanmaalla.

Päätavoitteena on edistää luonnontuotealan yrittäjyyttä vahvistamalla alan kehittämis- ja innovaatioympäristöä kokoamalla alan asiantuntemukseen tukeutuva innovaatioverkosto, joka välittää tietoa, osaamista ja yrityspalveluita alan yrityksiin ja toimijoille sekä luotaa toimialan yleisiä liiketoimintamahdollisuuksia.

Hankkeen tavoitteina ovat erityisesti alueellisten ja alatoimialakohtaisten verkostojen synnyttäminen, ennakoivan toimialaselvityksen toteuttaminen (mm. yrityskehittämisen tarkastelu, alatoimialojen tulevaisuuden näkymien ja kehittämistoimien tarkastelu, lähtötoimialojen ja linkittyvien alojen analyysi, kansainvälinen kilpailutilanne) sekä toimintaohjelman kokoaminen.

Hankkeessa on viisi toimintalinjaa / tehtäväkokonaisuutta:

- 1 Luonnontuotealan nykytilan ja mahdollisuuksien tarkastelu maakunnittain
- 2 Luonnontuotealan nykytilan ja mahdollisuuksien tarkastelu alatoimialoittain
- 3 Ennakointityön toteutus ja liittyminen alue- ja alatoimialatyöhön
- 4 Luonnontuotealan verkottaminen ja vahvistaminen
- 5 Toimialaohjelman kokoaminen

LT-inno -hankkeen (Luonnontuotealan innovaatioverkosto ja toimialan uudet mahdollisuudet) seuraavaa Pohjois-Pohjanmaalla pidettävää työpajaa kaavaillaan viikolle 11 eli maaliskuulle. Työpaja liittyy luonnontuotealan kehittämiseen, erityisesti alkutuotannon näkövinkkelistä. Asiat ja ohjelma tarkentuvat alkuvuodesta, ainakin yrittäjien yhteistyön edistämistä sekä tulevaisuuden ennakoitua ja mahdollisuuksien ideointia on suunniteltu ohjelmistoon.

Hankkeen toimijat ja vastuut:

Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti, projektipäällikkö Juha Rutanen, puh. 040 5737 568, juha.rutanen@helsinki.fi

- hankkeen vastuullinen toteuttaja ja koordinaattori, kansainvälisyyskartoituksen päävastuutaho
- vastuutaho sektorista luonnonainesten bioaktiiviset yhdisteet ja niiden terveysvaikutukset

Oulun seudun ammattikorkeakoulu (OAMK), tki-päällikkö Tuomo Pesola, puh. 050 597 0391, tuomo.pesola@oamk.fi, lehtori Kaisu Sipola, puh. 050 317 4878, kaisu.sipola@oamk.fi sekä projektityöntekijä Johanna Kinnunen, johanna.kinnunen@oamk.fi

- vastuutaho sektoreista muut alat (mm. puun sivutuotteet, käsityö- ja floristiikka-ala)
- vastuutaho sektorista alkutuotanto (ja raaka-aine)

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (MTT), Rovaniemi, projektitutkija Rainer Peltola, puh. 0400 190 143, rainer.peltola@mtt.fi

- vastuutaho sektoreista matkailu ja hyvinvointi (yhteistyö RAMK)

Itä-Suomen yliopisto, Joensuu, projektikoordinaattori Saija Miina, LYY-instituutti, ennakoitua, puh. 050 372 9320, saija.miina@uef.fi

- vastaa ennakoinnin suunnittelusta ja ohjauksesta sekä ennakoitutyöpajojen vetämisestä

Foodwest Oy, tuotekehittäjä Elli Laukkala, puh. 050 560 6484, elli.laukkala@foodwest.fi

- vastuutaho sektorista elintarvikeala

Teknologiakeskus KETEK Oy, tutkija Satu Ikonen, puh. 040 772 2358, satu.ikonen@ketek.fi

- vastaa läpileikkaavasta teknologia-aihealueen tarkastelusta

Hankkeen nettisivut: <http://www.luontoyrittaja.fi/515.html>

Luonnostaan hyvinvoiva -hanke

LUONNOSTAAN HYVINVOIVA –hanke (PSK-Aikuisopisto) järjestää:

12.2.2013 Green care –info maatilayrittäjille Helmen alueella (yhteistyössä Yhteisöhauto-m Hankkeen ja Green care -yrittäjyyden edistäminen Keski-Pohjanmaalla ja Oulun Eteläisessä –hankkeen kanssa)

26.2.2013 Green care –info maatilayrittäjille Selänteen alueella (yhteistyössä Yhteisöhauto-m Hankkeen ja Green care -yrittäjyyden edistäminen Keski-Pohjanmaalla ja Oulun Eteläisessä –hankkeen kanssa)

27.2.2013 Opintomatka Green care-tiloille

Helmikuussa lisäksi Eläinavusteisuus-päivä Kuusamossa

Viherympäristön kuntouttava käyttö –sarja jatkuu: Metsäkellintä 15-16.3.2013 ja 5-6.4.2013 Merilän kartano, Utajärvi

17.4.2013 Tuotteistaminen –päivä (yhteistyössä Matkailusta nostetta –hankkeen ja Sienestä on moneksi –hankkeen kanssa)

Toukokuussa avoimet ovet Green care –yrityksiin (yhteistyössä Green care osana lappilaisia elinkeinoja –hankkeen ja Green care -yrittäjyyden edistäminen Keski-Pohjanmaalla ja Oulun Eteläisessä –hankkeen kanssa)

Toukokuussa Opintomatka Iso-Britanniaan

Lisäksi kokoamme yrittäjistä, yrittäjiksi aikovista ja opiskelijoista ryhmän, jonka kanssa työstämme Green care –aiheita yritys näkökulmasta vuoden 2013 aikana eri teemojen alla. Tervetuloa mukaan!

Miia Latvala
Projektipäällikkö
p. 044-3120568
miia.latvala@psk.fi
luonnostaanhyvinvoiva.blogspot.com

Outi Ruokamo
Projekti suunnittelija
p. 044-3120702
outi.ruokamo@psk.fi

Löydät meidät myös *Facebookista!*

Luonnontuote- ja matkailualan kehittämiselvitys –hanke

Lähiaruokaa arvostetaan, koska se on tuoretta ja turvallista ja tuo työtä ja toimeentuloa oman alueen yrittäjille, jolloin hankinnoista kertyvät verotulotkin jäävät seudun hyväksi. Lyhyiden kuljetusmatkojen vuoksi myös ympäristö kiittää lähiruuan käyttäjiä. Kunnilla ja kaupungeilla elintarvikkeiden ostajana onkin merkittävä rooli paitsi perusruokahuollon järjestäjänä myös kestävän ruokatuotannon edistäjänä ja oman alueen paikallistalouden tukijana. Mutta mitä yrittäjien on otettava huomioon tarjottaessa elintarvikkeita kaupungin käyttöön ja miten yhteistyöllä löydettäisiin keinoja käyttää enemmän oman alueen elintarvikkeita nykyaikaisessa keskuskeittiössä?

Naturpolis ja Kuusamon kaupunki järjestävät 15.1.2013 klo 12.00-16.00 Kuusamon kaupungintalon valtuustosalissa Lähiaruokaa kaupunkiin -seminaarin, jossa asiaa käsitellään monipuolisesti tuoden esiin niin julkisen ruokahuollon tarpeet ja hankintalainsäädännön asettamat vaatimukset kuin niitä mahdollisuuksiakin, joilla voidaan vaikuttaa tulevaan kehitykseen. Tavoitteena on siten käynnistää keskustelu ja herättää ajatuksia siitä, mihin suuntaan ja millä keinoilla kehitystä halutaan Koillismaalla tulevaisuudessa ohjata.

Ilmoittautumiset 11.1.2013 mennessä info@naturpolis.fi tai puh. 040 860 8844

Lisätietoja ja tarkempi ohjelma löytyvät Naturpoliksen internet-sivuilta www.naturpolis.fi.

Kirsi Kuosku
Projektipäällikkö
puh. 0400 375 930
kirsi.kuosku@naturpolis.fi

MTT Oulu ja Perunan tutkimuslaitos

MTT Oulu ja Perunantutkimuslaitos järjestävät **Perunatutkimuksen talvipäivät 2013**

Aika: 13.-14.2.2013

Paikka: Radisson Blu

Mirja Kemppainen
Projektipäällikkö
MTT Biotekniikka- ja elintarviketutkimus
Agrobiotekniikka
p. 040-4889352
mirja.kemppainen@mtt.fi

Rieska-Leader ry

Pohjois-Pohjanmaan Kylät, Keskipohjalaiset Kylät sekä Yhteisöhautomo-hanke järjestävät seminaarin tuulivoiman rakentamisesta. Tilaisuudessa keskustellaan tuulivoiman tuomista mahdollisuuksista ja uhista alueille joihin tuulivoiman rakentamista on suunniteltu.

KYLILLÄ TUULEE -seminaari

Paikka: Kalajoen kylpylähotelli Sanin Aalto salissa

Aika: torstaina 17.1.2013 alkaen klo 12.00 - 16.00

Ilmoittautumiset 14.1.2013 mennessä ja lisätietoja: Asko Eerola puh. 044 7727877 tai sähköposti asko.eerola@rieskaleader.fi

---

Sienestä on moneksi -hanke

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) Ruukin yksikössä käynnistyi elokuussa 2012 esiselvityshanke, jossa tavoitteena on selvittää mahdollisuuksia tehostaa ja monipuolistaa sienten hyödyntämistä elinkeinon lähteenä Pohjois-Pohjanmaalla. Kehitettävänä teemoina ovat raaka-aineen saatavuus, sienet osana luontomatkailua sekä uudet innovaatiot sieniraaka-aineen hyödyntämiseksi, mm. sienten sisältämän kitiinin ja väriaineiden

hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen. Pohjois-Pohjanmaan liitto on myöntänyt hankkeelle maakunnan kehittämisrahaa.

* Helmi-/maaliskuussa järjestetään työpaja aiheena ”Sienet ja muut metsän aarteet osaksi matkailu- ja hyvinvointipalveluja”

* Touko-/kesäkuulle on suunnitteilla sienivärjäykseen keskittyvä työpaja yhteistyössä *Oppia perinteistä* -hankkeen kanssa (Haapaveden-Siikalatvan seutukunta): tekemisen lomassa pohditaan, miten sienivärejä ja -värjäystä voitaisiin hyödyntää kaupallisesti

Molempiin työpajoihin kutsutaan alan ammattilaisia alustamaan aiheista. Tarkemmat päivämäärät ja paikat sekä ohjelma selviävät myöhemmin. Lisätietoja: Marika Niemelä, MTT Ruukki, 029 5317545, marika.niemela@mtt.fi
Hankkeen kotisivut: <https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/mtt/hankkeet/sienesta-on-moneksi>

POHJOIS-POHJANMAA
Council of Oulu Region

Syökkö nää lähiruokaa -hanke

Syökkö nää lähiruokaa? -hankkeen alkukevään 2013 tapahtumia ja toimintaa

Tammi - helmikuu 2013

- Sosiaalinen media -työpaja lähiruokatuottajille Ylivieskassa, 8.1.2013.
- Infopäivät elintarvikelainsäädännöstä, yhteistyössä Oulun Maa- ja kotitalousnaisten kanssa.

Maalis - huhtikuu 2013

- Lähiruokaparlamentti Oulussa, 23.4.2013. Yhteistyössä MTK-Pohjois-Suomen kanssa järjestettävässä tilaisuudessa puhujina muiden muassa Anni-Mari Syväniemi ja Kirsi Viljanen.
- Opintomatka lähiruokatuottajille Helsingin lähi- ja luomumessuille, 26. – 28.4.2013. Matkan aikana pysähdytään Kiuruvedellä, Kuopiossa, Hankasalmella, Lahdessa ja Heinolassa tutustumassa paikallisiin yrityksiin.

Lisätietoja Syökkö nää lähiruokaa? -hankkeesta ja sen toiminnasta antavat:

Jarkko Kääriäinen	Elina Huurre
Projektikoordinaattori	Hankesihteeri
p. 044 568 1114	p. 044 568 1115
jarkko.kaariainen@mml.fi	elina.huurre@mml.fi

[Syökkö nää lähiruokaa – Maaseudun Sivistysliitto – Pohjois-Pohjanmaa](#)

Uutispuuro-maaseututiedotushanke

Uutispuuron maaseutuparlamentti pohtii identiteetin merkitystä

Kalevalan päivänä 28. helmikuuta 2013 Uutispuuron maaseutuparlamentti pohtii kaupunkilaisuutta ja maalaisuutta sekä identiteetin merkitystä. Aiheesta alustaa näyttelijä, ohjaaja, käsikirjoittaja Kari Väänänen. Väänänen muutti takaisin juurilleen Kemijärvelle vuosikymmenten jälkeen vuonna 2008.

Paneelikeskustelussa ovat mukana muiden muassa hailuotolaistunut valokuvaaja ja kulttuurialan moniosaaja Aki Roukala sekä ja tutkija, historioitsija Laura Kolbe.

Parlamentti pidetään Oulussa noin kello 12-16. Tarkemmat tiedot päivittyvät nettisivuille www.uutispuuro.fi. Ilmoittautuminen 19. helmikuuta mennessä nina.liedes@mml.fi. Tapahtuma on maksuton.

Lisätietoja tapahtumista www.uutispuuro.fi

Pia Alatorvinen	pia.alatorvinen@mml.fi
projektikoordinaattori	Tilaa Uutispuuron uutiskirje
puh. 044 568 1178	Uutispuuro Facebookissa

YmpäristöAgro II

YmpäristöAgro II hankkeen kevään tapahtumista lisätietoja [liitteessä 3](#).

YmpäristöAgro II hanke toimii nyt myös valtakunnallisen Aitoja Makuja sivuston alueellisena toimijana. Pohjois-Pohjanmaan yhdyshenkilö on soila.hiltunen@maajakotitalousnaiset.fi, KATSO www.aitojamakuja.fi - löydät 138 lähiruoantuottajaa alueeltamme!

ProAgria Oulu ry/ Oulun Maa- ja kotitalousnaiset, YmpäristöAgro II ja Syökkö nää lähiruokaa –hanke järjestävät yhteistyössä :

Eläinperäisiä elintarvikkeita koskevan lainsäädäntö-infon 25.2.2013 Limingassa, 26.2.2013 Kuusamossa, 27.2.2013 Ylivieskassa (maito, liha, riista, poro, kala, mahdollisesti myös kananmuna ja siipikarja, jos tarvetta tuntuu olevan) sekä 28.2.2013 Oulussa muita kuin eläinperäisiä elintarvikkeita koskevan lainsäädäntö-infon (Luonnontuotteet, yrtit, marjat, hunaja jne). Aikataulua on suunniteltu seuraavasti 9.30-15.30. Asiantuntijana Jaana Elo.

Päivistä tulee tarkempi ohjelma ja lisäinfoa tammikuun puolella. Ennakoilmoittautumiset erityisruokavaliointeen ProAgria Oulu, puh. 08 316 8611 tai anne.kipina@proagria.fi

Taimi Mahosenaho taimi.mahosenaho@maajakotitalousnaiset.fi
hankevastaava www.proagriaoulu.fi->ymparistoagro
p. 040 551 7807

VIEHE-Oulujoki –hanke

Pohjois- Pohjanmaan ELY- keskus on myöntänyt 13.11.2012 tekemällään päätöksellä hanketukea Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta ylimaakunnalliselle (Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu) Humanpolis Oy:n hallinnoimalle **VIEHE Oulujoki**-hankkeelle ajalle 1.9.2012- 30.6.2014.

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat yhteensä 249 480 euroa, josta ELY –keskuksen tukea yhteensä 224 532,00 euroa (EU:n osuus 101 039,40 euroa) . Hankkeen kustannukset jakautuvat kuntien asukasmäärän mukaan: 78% Pohjois-Pohjanmaan ELY- keskuksen alueelle ja 22% Kainuun ELY- keskuksen alueelle.

Hanke noudattaa Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaa 2007- 2013 ja Pohjois-Pohjanmaan kehittämissuunnitelmaa 2007-2013. Hanke on alueiden välinen ja kattaa Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kunnat.

Hankkeen ohjausryhmä koostuu Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kuntien sekä Humanpolis Oy:n edustuksesta. Ohjausryhmään kuuluu myös hankkeen rahoittajan edustaja Pohjois-Pohjanmaan ELY- keskukselta.

VIEHE Oulujoki-hanketta hallinnoi Humanpolis Oy ja sen johtajana toimii toimitusjohtaja Ritva Okkonen. Hankkeen projektihenkilöstöön kuuluvat projektipäällikkö Heikki Haverinen ja projektisuunnittelija Annareetta Enkvist. Hanketta toteutetaan yhteistyössä muiden Rokua Geopark- alueen hankkeiden kanssa.

Viehe –hanke suunniteltiin VIEHE -esiselvitys hankkeen aikana järjestettyjen internetkyselyn ja joki-iltamissa kerättyjen tulosten perusteella. Kerätystä palautteesta kävi ilmi, että kuntiin toivottiin erilaisia taidekursseja, -työpajoja -ja leirejä sekä valokuvaukseen, videokuvaukseen ja kalastukseen liittyviä työpajoja. VIEHE- hanke pyrkiikin vastaamaan tähän esille nousseeseen tarpeeseen ja hankkeen aikana järjestetään lukuisia taide- ja käsityö aiheisiä työpajoja Muhoksen, Utajärven ja Vaalan kuntakeskuksissa ja kylillä.

Työpajojen järjestämisen tavoitteena on kansanperinneosaajien ja taidekäsitöitä tai matkamuistoja valmistavien yrittäjien löytäminen, heidän tuotteittensa edelleen kehittämiseen ja siten uusien yritysten syntyminen Oulujoen kuntien alueelle. Lisäksi VIEHE -hanke on mukana rakentamassa Oulujoen alueelle säännöllisesti toistuvia kulttuuripainotteisia tapahtumia, jotka tukevat alueen elinvoimaa sekä yritystoimintaa.

Lisätietoja:

projektipäällikkö Heikki Haverinen, [heikki.haverinen\(at\)humanpolis.fi](mailto:heikki.haverinen(at)humanpolis.fi), gsm 040-584 3823
projektisuunnittelija Annareetta Enkvist, [annareetta.enkvist\(at\)humanpolis.fi](mailto:annareetta.enkvist(at)humanpolis.fi), gsm 040-584 3827

Valtakunnallista

LÄHIRUOKA & LUOMU 2013

Helsingin Messukeskuksessa järjestetään 26. - 28.4. 2013 uusi lähi- ja luomuruokaan keskittyvä yleisötapahtuma. Lähiruoka & luomu -tapahtuma pidetään samanaikaisesti Lapsimessujen, Model Expon, PetExpon, OutletExpon ja Kädentaito -messujen kanssa. Viimevuonna Lapsimessukokonaisuuteen tutustui lähes 54 000 kävijää.

Lähiruoka & luomu on muiden samanaikaisten tapahtumien tapaan alansa paras paikka kohdata ostovoimaiset pääkaupunkiseudun asukkaat. Lähiruoka & luomu -messuille tullaan tekemään ostoksia ja etsimään tuotteita, joita ei joka kaupasta saa.

[Liitteessä 4](#) tarkempaa tietoa tapahtumasta.